

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

PIK IX.

Ч. 17. СЕРЕДА, 2 МАЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MAY 2nd, 1917. No. 17.

VOL. IX.

Міліон осіб в первомайській демонстрації в Петрограді. Величаві первомайські демонстрації в Австрії, Швеції і других краях. СТРАЙКИ В ВІННІПЕГУ.

РОБІТНИЦЬ СЬВЯТО ПЕРШОГО МАЯ В ПЕТРОГРАДІ.

В столиці Росії перший раз святковано величаво день першого мая без салдаських нагайок і куль і без страху перед темною силою, що панувала в Росії до недавня ефе за царського самодержав'я.

Погода була чудова. Улицями міста парадували безконечні робітничі процесії. Всюди панувала вірцевий порядок помімо того, що в демонстраційнім поході брало участь поверх міліон осіб.

Правительство проголосило день першого мая загальним святком. Всі правительственні бора а навіть і всі рестаурації в місті були позамікани.

СЬВЯТО ПЕРШОГО МАЯ В АВСТРІЇ.

Першого мая сплине всяку роботу в цілій Австро-Угорщині. Віденські фабрики амуниції немов заммерли.

Віденські робітники устроїли величаву демонстрацію, в котрій взяло участь 100,000 мушин і жінок. Похід демонстрантів закінчився в чудовім віденським парку Пратері.

В резолюціях ухвалюваних робітниками на першого мая говориться як головно про недосягнутий поживи і потребу негайного закінчення війни.

Одна резолюція була ухвалена в честь російської революції і в ній апелюють австрійські робітники до російських соціалістів, щоб вони заклали мир з своїми товаришами в Австрії і Німеччині.

В Будапешті відбувалися та кож величаві демонстрації. Робітники домагалися поживи і скорого мира.

Перший май проминув спокійно, без жадних заворушень.

ПЕРШИЙ МАЙ В НОРВЕГІЇ І ШВЕЦІЇ.

З Християній наспіли висті, які доносять, що в цілій Норвегії святковано день першого мая як звичайно і ніде не було жадних заворушень.

З Штоггольму доносять, що в цілій Швеції проведено день першого мая так величаво і соціалістична демонстрація була такою могутньою і величавою, якої ще ніколи скандинавські півострови не бачили.

В демонстрації в Штоггольмі брали участь сотки дітей, котрі маршували з хоругвами мира.

Походом і цілою парадом проводилися — Г. Брантінг, провідник шведських соціалістів, П. Троельстра, голова соціалістичного інтернаціонального Бюра і К. Гайманс, секретар інтернаціонального Бюра. Похід переходив головними улицями Штоггольму з прапорами і ріжними написами, співачки інтернаціонал і Марселью. Відтак відбулося великанське віче, на котрім бесідники пояснили домагання робочого люду.

ПЕРВОМАЙСЬКІ ВІЧА В ВІННІПЕГУ.

Вінніпегські робітники не устроювали сего року першодійської демонстрації лише масові віча.

В "Queen's Hall" відбулося первомайське віче українських робітників, скликане заходом місцевого укр. соц. дем. відділу. В "Grand Opera House" відбулося віче жидівських робітників а в "Labor Temple" англійських.

ПЕРВОМАЙСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ЗА МИРОМ.

Соціалістичні організації в Нью Йорку устроїли первомайську демонстрацію і закінчили її великим вічем. Демонстрація була висловом симпатії для заходів європейських соціалістів задля заведення мира.

СТРАЙК ТЕЛЕФОНІСТОК В ВІННІПЕГУ.

Врешті й дівчата, що працюють при телефонах зрозуміли потребу організації задля поліпшення своєї долі. Вони з'організувалися в юнію і зажадали підвищення платні. Коли їх домагання не заспокоює вони вийшли всі на страйк. Страйк тривав 3 години, після чого правительство загарантувало їм мінімальну платню для початкувчих телефоністок по \$40.00 місячно і вони вернули до роботи згодившись проці свої домагання передати арбітраційній комісії.

ВЕЛИКИЙ РУХ СЕРЕД РОБІТНИКІВ В ВІННІПЕГУ.

Послідніми днями почався серед робітників в Вінніпегу такий рух за страйками, якого на це місце ще здається ніколи не бачило.

Телефоністки з'організувалися в юнію і застрайкували. Про сей страйк пишемо в іншій статті.

Робітники "Civic Light and Power" вислали повідомлення, що вийдуть на страйк, если не відстануть вимагані підвищення платні.

Малари вийшли на страйк і домагалися висшої платні.

Машиністи в контракторських шпанах вийшли на страйк.

Робітники в обсягу електричності домагалися підвищення платні і відложили страйк на 24 години.

Кондуктори і мотормени на трамваях домагалися підвищення платні і віддали свій домагання арбітраційній комісії до розглянення.

Склепарські клерки з'організувалися в юнію.

"Шалмени" Сі-пі-арської Сі-ен-арської компанії ведуть переговори з своїми компаніями в справі підвищення їхньої платні.

Друкари домагалися підвищення платні від \$25.00 і висше тижнево.

Карпентери приготували новий договір з підвищеною платнею о 10 цент на годину.

Клерки тростових, банкових і аскураційних компаній організують за задля виборення більшій платні і кращих умовин праці.

Муляри домагалися 10 цент більше на годину і готовлять новий договір.

Фаермани домагалися сплатоною системи.

Робітники при мійських роботах організують федерацію юній мійських робітників.

"Є на світі могучий цар, на імя йому — голод" — писав Бах і правда, що голод "могучий цар". Зі страху перед ним в теперішній часі такої до рожні, робітники починають ратувати за спільною акцією.

ПЕРЕСТОРОГА!

Не йдіть за страйколомів. Звертаємо увагу машиністам в Вінніпегу і поза Вінніпегом щоби не важили ся іти до праці на місце своїх страйкуючих товаришів. Машиністи страйкують, тому не йдіть на

ІХ МІСЦЕ ДО РОБОТИ.

Так само робітники інших фахів, уважайте, щоби не йшли за страйколомів. Коли наймаєте ся до роботи, довідайте ся перше чи там де вас беруть до роботи нема страйку. Не наносіть шкоди боротьбі за вашу власну кращу долю.

СУД ПРИЗНАВ Т. І. БЕЙНБРИДЖА ВИНОВНИМ.

Т. І. Бейнбридж доміняльний секретар соціал-демократичної партії в Канаді і редактор партійного органу "Canadian Forward" з'їзав судом признаний винновим за ширене обороною промови англ. соціаліста Ф. Броквея, виголошеної в часі процесу виточеного проти нього, за те, що він не повищував ся приказам мілітарних властей.

Т. Бейнбридж передрукував свою промову з англ. часописи "Labour Leader" в "Canadian Forward" а що був великий попит за новою, тому він випустив її в кількох тисячах примірників, як окремий памфлет. І от за те власті потягнули його до відповідальності і признали винновим за ширене "бунтівничий літературі".

Така то в Канаді свобода друкованого слова. Се що можна публікувати в Англії не можна в Канаді, бо перевезене через океан оно стає "бунтівничим".

Щоби боронити свободи соціалістичної преси партійні товариші роблять старання щоби не допустити до засуду т. Бейнбриджа. Для оборони т. Бейнбриджа потрібні гроші, тому просить ся всіх товаришів, щоби помагали сій справі якнайшкоруше. Датки треба слати до: I. Bainbridge, 363 Spadina Ave., Toronto, Ont.

АРЕШТОВАНИ В КАНАДІ РОСІЙСЬКІ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ОСВОБОДЖЕНІ.

Наспіли висті, що канадійські власті освободили російських революціонерів арештованих недавно в Галіфаксі підчас контролі корабля, на котрім вони відіждали в Росію. Освободжені їх було здається наслідком інтервенції самого Мілюкова, міністра заграничних справ в новім російським правительстві. Товариші Троцький, Мельнічанський, Чудновський і пр. все таки вибрався ся в дальшу дорогу до Росії.

НОВА РОБІТНИЧА ПАРТІЯ В РОСІЇ.

Провідник т. зв. російських "большевиків" Н. Ленін основав на днях в Росії нову робітничу партію, яка називається "партією комуністів". Ленін заявив, що буде добивати ся з своєю партією повалення буржуазного правительств диктатури пролетаріату для скорой переимени революції буржуазної в революцію соціяльну.

СУБМАРИНА ЗАТОПИЛА ПАРОХОД ЗА РОСІЙСЬКИМИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМИ.

З Петрограду надійшла сумна ввістка, що пароход "Заря", яким вертали російські революціонери до Росії, з'їзав затоплений німецькою субмариною без ніякого остеререження. Разом з кораблем згнуло двайцятьох революціонерів, між котрими і визначний латиський письменник, соціал-демократ і бувший представник Інтернаціонального Соціалістичного Бюра. Іван Янсон (Бравн) та

ВІДОМИЙ СОЦІАЛІСТ-РЕВОЛЮЦІОНЕР КАРПОВИЧ.

З приводу сього сумного випадку урядовий орган Ради Робітничих і Салдаських Послів написав слідує:

"Сей тяжкий удар в саме серце російської революції не може пройти незамітно.

Революційна демократія повинна відповісти на сей злочин ударом в центр, з котрого була послана торпеда.

Демократія повинна розглядати убитство своїх лідерів як доказ того, що правительство Німеччини — зрадливий лицемір і що їх обійняки не шкодять ділові російській свободі — марне говорене.

Демократія повинна добре запам'ятати, що атак німецького самодержав'я на горстку борців за свободу, показує нам, що Німеччина не спить ся навіть перед тим, щоби навести нові удари нашій революції, коли оради Романових знову попрубає підняти голову, аби відвоювати трон".

ПЕТРОГРАДСЬКІ РОБІТНИКИ В ОБОРОНІ СВОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ТОВАРИША МУНІЯ.

Як доносять висті з Петрограду, тамошні робітники на чолі з т. Леніним, урядили в Петрограді величезну демонстрацію в цілі протесту проти улявання нованого убіствя в Сен Франціско робітничого провідника Томи Мунія.

Були хвилі, де заходила обавя, що демонстранти кинуть ся на американського амбасадра. Однак коли довідалися, що заду смерть на Мунія еще не виконано та що заряджено нову розправу, з якої безперечно Муній вийде освободженим, народ розійшов ся доми.

От що то значить солідарність з'організованого робітництва.

ПРОТИ СЕПАРАТНОГО МИРА.

Рада Робітничих Послів в Росії проголосила нову декларацію, якою відкидає всякі слухи про стремління російського пролетаріату відносно сепаратного мира. Рада а заявляє, що вона стремить забезпечити тривалий міжнародний мир без анексії і без контрибуцій.

ЄЩЕ ОДНА НОВА ПАРТІЯ В РОСІЇ.

В Росії засновано еще одну нову партію — республікансько-демократичну, в склад котрої ввійшло багато політичних і земських діячів. Цілю республікансько-демократичної партії є утворене федеральної республіки.

ЗЛУКА НАЦІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ ПАРТІЙ.

З Петрограду доносять, що національні соціалістичні партії, в тім числі і українська, латиська і єврейський "Бунд" злучили ся разом для оборони національних прав робочих мас. Нова організація буде видавати свою газету.

ЛІВКА ДЕЯЧА ПОВИТАЛИ ОВАЦІЯМИ.

До Петрограду прибув з Америки звісний ветеран борби за свободу й бувший редактор рос. соц. часописи "Новий Мір" а відтак соц. журналу "Свободное Слово", Лев Дейч, для якого петроградські робітники устроїли торжественну стрічу. На масовім вічу, яке

БУЛО СКЛИКАНЕ В ЙОГО ЧЕСТЬ, ДЕЙЧ В ГОРЯЧІЙ ПРОМОВІ ВІЗНАВ зібраних за всяку ціну боронити й забезпечити здобуту вже російську свободу, яку власне тепер приклонники старого крівавого режиму в порозуміню з пруськими мілітаристами старають ся знищити і привернути назад старий самодержавний лад.

Робітники і салдати устроїли йому горячу овацію.

НЕМА ДОРОЖНЕЧІ В СИБІРІ.

В той час коли в європейській Росії дорожнеча споживчих продуктів дійшла до нечуванних цін, в Сибірі осталась ці на передвоєнних часів: мясо продаєть ся по 6 копійок фунт, яйця 18 коп. тузінь, а масло по 40 коп. фунт.

ГОНЯТЬ ЦАРСЬКИХ ПОПІВ.

З Київ а доносять, що в цілім ряді місточок і сіл мужики прогнали нелюбих попів, покинувши на їхнє місце других, до котрих мають більше довіри.

Се не було ніякою тайною, що майже всі російські попи були завдані на услугах російського самодержав'я. Тепер же, коли самодержав'я повалено а нове правительство проголосило свободу віри, мужики мають вільну руку писати своїх "спасителів" на зелену пашу. Кривди, яких зазнав сільський народ з боку царських оборонців-попів — не забудуть ся скоро.

РОСІЯ НЕ БАЖАЄ АНЕКСІЇ.

Російський міністер справедливости А. Ф. Керенський заявив перед представителями заграничної преси, що від тепер Росія має на цілі вести війну чисто оборонну, відказуючись назавсиди від всяких анексії, т. є. заборчости чужих країн. А се власне, — говорив дальше Керенський — не то щоб ослабило, а тільки змінило дух армії і населеня. Навіть Литовці, Польки, Українці і Фінляндці, які до сей пори відносились до війни з байдужністю, тепер виявляють свою готовість боронити свою державу до кінця.

А що до ріжних і частих наятків про мир, то за володіння старого режиму було їх далеко більше; а що сьвіт мало знав про се то лише тому, що не було свободи преси і все держалось в тайні.

ЗАЯВА УКРАЇНЦІВ.

З Петрограду доносять, що на днях відбув ся народний зїзд Українців російської держави. Зїзд сей опрокинув всі дотеперішні слухи про те, немовби Українці носились з наміром відірвати ся від Росії, а заявив, що Українці добивають ся тільки основаня федеративної республіки, з національного самоуправою для кожного народу Росії.

РЕВОЛЮЦІЯ НЕ МИНЕ НІМЕЧЧИНІ.

Так каже Німець Альфред Стесман, що тільки що прибув зі Штрасбурга до Шікаго. Він каже, що в Німеччині дуже неспокійно, населене голодує. Соціалістів, котрі агітують за миром, арештують. Жовніри, які приходять на урльоп до дому розказують народови правду про положене в армії.

Стесман говорить, що не сьогодні — то завтра німецький народ скине кайзера з трону та візьме управу держави в свої руки. В німецькій армії загаль

НЕ НЕВДОЛЕНЕ. РЕВОЛЮЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ НЕМИНУЧА.

В "Берлінер Тагеблят" пишуть, що німецький канцлер Бетман Гольвег пропозити в четвер сего тижня перед парламентом нову пропозицію мира.

КАНЦЛЕР БЕТМАН ГОЛЬВЕГ ПРЕДЛОЖИТЬ НОВУ ПРОПОЗИЦІЮ МИРА.

В "Берлінер Тагеблят" пишуть, що німецький канцлер Бетман Гольвег пропозити в четвер сего тижня перед парламентом нову пропозицію мира.

"Зміна умовин мира здивує цілий сьвіт" — пишуть з приводу сього деякі німецькі часописи.

Еже кілька тижнів курсують висті про те, що Німеччина вскорі пропозити другу пропозицію мира а тепер появили ся новинки про те, що канцлер Бетман Гольвег готовить ся проголосити її в парламенті. Скільки в тім правді, годі сказати. Бути може, що німецьке правительство під напором соціалістів, котрі вперто домагають ся якогось проголошеня умовин мира Німеччині на основі відреченя ся від анексії і відшкодованя, чому знова дуже противлять ся пангерманісти, а також внутрішніми прикрими обставинами, мусить кінець кінців говорити знова про мир.

Цікавим однак і те, що швайцарський міністер в Вашингтоні, котрий заступає німецькі дипломатичні інтереси, в тім самім часі заявив, що має конферувати з президентом Вильсоном в якихсь справах і що на висті про ті два випадки ціна пшениці почала опадати в долину. Що той пшеничний барометр ворожить, покаже будуччина.

НІМЕЦЬКІ ЖОВНІРИ ВЗІВ'АЮТЬ РОСІЙСЬКИХ, ЩОБИ ОНИ НЕ РОБИЛИ АТАКІВ.

З боевого фронту коло Риги доносять, що німецькі жовніри в найдальше на переді висунених окопах повишували плякати з написами: — Не атакуйте нас. Ми вас також не будемо атакувати.

Місцями німецькі жовніри майже зовсім перестали стріляти.

Німецькі аеропляни (літаки) розкидають тисячі прокламаций звиваючих російських салдатів, щоби — "закінчити братовбийчу війну і заключити почетний мир".

ВЕЛИКА ВТРАТА КОРАБЛІВ ЗА ПОСЛІДНІЙ ТИЖДЕНЬ.

Бритийський офіційяльний рапорт виказує, що німецькі підводні судна а також і міни затопили за послідний тиждень 38 торговельних кораблів, кожний поему повисше 1,600 тоннів, 13 кораблів меншої містоті і 8 рибальських лодок.

Виходить отже, що з весною підводні судна починають робити більше спустошене.

Населене Англії домагає ся, щоби правительство подавало правдиві звіти про скількість затоплених кораблів.

ВІСТІ З ВАШІНГТОНУ ПРО ЗАТОПЛЕНІ КОРАБЛІ.

Федеральне правительство Злуч. Держав одержало інформації, що за послідний тиждень німецькі підводні судна затопили стільки кораблів, що їх містота вносить 400,000 тоннів. Правительство думає над всякими зарадчими способами, якіми можна поборовати небезпеку грозячу зі сторони підводних суден.